

Sygn. akt IX Ca 589/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciepek
Protokolant:	st. sekr. sąd. Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa A. F.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Giżycku

z dnia 24 października 2017 r., sygn. akt I C 552/17,

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 2 w ten sposób, że:

- w punkcie 1 wskazane tam kwoty 54.273,61 zł i 34.789,40 zł obniża odpowiednio do kwot 50.544,07 zł (pięćdziesiąt tysięcy pięćset czterdzieści cztery złote siedem groszy) i 31.059,86 zł (trzydzieści jeden tysięcy pięćdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt sześć groszy) i oddala powództwo w pozostałej części;

- w punkcie 2 zasądzoną od pozwanego na rzecz powódki kwotę 9.632 zł obniża do kwoty 6.942,40 zł (sześć tysięcy dziewięćset czterdzieści dwa złote czterdzieści groszy);

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 848,88 zł (osiemset czterdzieści osiem złotych osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Dorota Ciepek

Sygn. akt IX Ca 589/18

UZASADNIENIE

Powódka A. F. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 19.484,21 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 29.12.2016 r. do dnia zapłaty. Wniosła o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podała, że w dniu 7 stycznia 2016 r. doszło do zdarzenia ubezpieczeniowego w postaci pożaru, w wyniku którego uszkodzeniu uległ budynek mieszkalny, położony w S. (...) stanowiący własność powódki i jej męża. Pożar spowodował konieczność naprawy uszkodzonego dachu oraz usunięcia skutków zalania nieruchomości, do którego doszło podczas akcji ratowniczej. Powódka podniosła, że wypłacone przez pozwanego w trakcie postępowania likwidacyjnego kwoty tytułem odszkodowania nie pokrywają się z rzeczywistym kosztem prac remontowych i nie pozwalają na usunięcie skutków tego zdarzenia.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu nie kwestionował swojej odpowiedzialności, ale wskazał, że brak jest podstaw do przyznania powódce odszkodowania ponad kwoty już wypłacone. Podał, że wypłacone odszkodowanie w wysokości 35.900,37 zł, ustalone metodą kosztorysową w całości rekompensuje szkodę powódki i pozwala na przywrócenie nieruchomości do stanu sprzed szkody. Wskazał, że powódka nie wykazała, by poniosła większą szkodę, a prywatna opinia sporządzona na zlecenie powódki nie może stanowić dowodu potwierdzającego wysokość poniesionej szkody. Wreszcie, ewentualne naliczanie odsetek w niniejszej sprawie winno mieć zdaniem pozwanego miejsce od chwili wyrokowania, z uwagi na konieczność uzyskania w toku sprawy wiadomości specjalnych.

W toku postępowania powódka rozszerzyła powództwo, wnosząc o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz łącznej kwoty 54.273,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 19.484,21 zł od dnia 29.12.2016 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 34.789,40 zł od dnia doręczenia pozwanej odpisu pisma rozszerzającego powództwo do dnia zapłaty. Zdaniem powódki łączna kwota 89.064,98 zł tytułem odszkodowania pozwoli na naprawienie przedmiotowej szkody w całości.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy w Giżycku zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powódki A. F. kwotę 54.273,61 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot: 19.484,21 zł od dnia 29.12.2016 r. i 34.789,40 zł od dnia 23.11.2017 r. do dnia zapłaty. Zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 9.632 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 7 stycznia 2016 r. doszło do pożaru, w wyniku którego uszkodzeniu uległ budynek mieszkalny położony w S. (...) stanowiący własność powódki i jej męża K. F.. Wskutek pożaru uszkodzony został dach i doszło do zalania nieruchomości podczas akcji ratowniczej.

W/w budynek objęty był od tego typu zdarzeń ochroną ubezpieczeniową w pozwanym (...) S.A. z siedzibą w W. na podstawie umowy ubezpieczenia (...). Integralną część umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia domów, mieszkań oraz odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, przyjęte uchwałą zarządu (...) S.A. z dnia 18 grudnia 2013 r. Wysokość sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego została określona na kwotę 210.000 zł, zaś wysokość sumy ubezpieczenia ruchomości domowych dla zdarzeń losowych wynosi 21.000 zł.

W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel, uznając swoją odpowiedzialność co do zasady decyzją z dnia 16.03.2016 r. określił wysokość odszkodowania na kwotę 15.052,11 zł, w tym 13.943,11 zł tytułem odszkodowania za uszkodzenia budynku mieszkalnego i 1.109,00 zł za uszkodzenia ruchomości domowych. Po przedłożeniu przez powódkę sporządzonych na jej zlecenie kosztorysów prac remontowych do wykonania po pożarze budynku mieszkalnego w zakresie dachu i usuwania skutków zalania pozwany zweryfikował swoje stanowisko i wypłacił powódce dalszą kwotę 20.848,26 zł.

Powódka, uznając wypłacone odszkodowanie za zaniżone, zleciła rzeczoznawcy sporządzenie ekspertyzy w przedmiocie wyceny kosztów prac remontowych. Zgodnie z kosztorysami koszt prac remontowych odpowiadał kwocie

54.275,58 zł. Powódka powołując się na powyższą wycenę wezwała ubezpieczyciela do pełnej kompensacji doznanej szkody. Pozwany odmówił dalej idącego odszkodowania.

Skutki przedmiotowego pożaru nie zostały całkowicie usunięte. W szczególności nie została wymieniona wełna termoizolacyjna zamoczona w trakcie akcji ratowniczej. W toku postępowania stwierdzono, że koszt napraw uszkodzeń nieruchomości powódki powstałych wskutek pożaru, niezbędnych by przywrócić nieruchomości powódki do stanu sprzed pożaru wynosi 89.064,98 zł brutto, przy uwzględnieniu kosztów wymiany zamoczonej w trakcie akcji gaśniczej warstwy termoizolacyjnej z wełny mineralnej w przegrodzie połączenia dachowej w pomieszczeniach lub częściach pomieszczeń już wyremontowanych. Bez uwzględnienia kosztów wymiany warstwy termoizolacyjnej ów koszt napraw został określony na kwotę 71.508,93 zł brutto. Wymiana wełny jest konieczna, bowiem obecnie nie spełnia swej funkcji termoizolacyjnej.

Dotychczas wypłacone przez pozwanego odszkodowanie nie pozwoliło na usunięcie skutków pożaru i zalania oraz przywrócenia nieruchomości do stanu sprzed pożaru. Wartość robót remontowych już wykonanych przewyższa tę kwotę.

W ocenie Sądu Rejonowego zasada odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie wywołujące szkodę w majątku powódki była bezsporna, tym bardziej, że pozwany wypłacił część odszkodowania. Wysokość odszkodowania Sąd przyjął na kwotę 89.064,98 zł brutto, na podstawie dowodu z opinii biegłego. Kwota powyższa obejmuje również wymianę wełny mineralnej stanowiącej warstwę izolacyjną, która w wyniku akcji gaśniczej została zmoczona i nie spełnia swojej funkcji izolacyjnej. Sąd wskazał, że gdyby powódka wraz z mężem przystąpili do naprawy uszkodzonego budynku zgodnej ze sztuką budowlaną, to poddasze byłoby wyłączone z użytkowania. Sąd dostrzegł w związku z tym, że z obszernych wycień biegłego wynika, iż uwzględnił on kwoty 2.238,56 zł oraz 1.214,72 zł za prace związane z usunięciem wełny oraz wymalowaniem ścian, za które to czynności pozwany ubezpieczyciel wypłacił już odszkodowanie. W okolicznościach tej sprawy należało owe kwoty ponownie uwzględnić przy ocenie wysokości dochodzonego roszczenia. Przedmiotowe zdarzenie miało miejsce na początku stycznia, mroźną zimą (-17 °C) na poddaszu zamieszkiwanym przez powódkę, jej męża i dziecko. Powódka musiała zatem bezpośrednio po pożarze podjąć prace, które miały charakter wyłącznie interwencyjny, mający na celu jedynie doprowadzenie poddasza do stanu umożliwiającego zamieszkiwanie. Do przywrócenia stanu nieruchomości sprzed zdarzenia niezbędne jest powtórzenie tych czynności. Z tych względów obniżenie całkowitej kwoty odszkodowania o powyższe dwie wartości byłoby dla powódki krzywdzące, zważywszy przy tym na okoliczność, że wełna termoizolacyjna jest nadal zamoczona. O odsetkach Sąd orzekł po myśli art. 481 k.c., uwzględniając przy tym żądanie pozwu oraz ostateczną decyzję o przyznaniu odszkodowania z dnia 28.12.2016 r. (odsetki od kwoty 19.484,12 zł) a także pismo rozszerzające powództwo, doręczone pozwanemu w dniu 23.11.2017 r. (odsetki od kwoty 34.789,40 zł). Orzeczenie o kosztach postępowania Sąd oparł o treść art. 98 § 1 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją pozwany w części uwzględniającej powództwo co do kwoty 17.556,05 zł wraz z zasądzonymi odsetkami od tej kwoty oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Pozwany zarzucił wyrokowi:

1.naruszenie prawa materialnego, tj. art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 § 1 k.c. przez ich błędne zastosowanie i dokonanie niewłaściwej wykładni poprzez przyjęcie, iż roszczenie powódki o naprawienie szkody obejmuje również wymianę warstwy termoizolacyjnej;

2.naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, skutkujący dowolną jego oceną, co z kolei spowodowało sprzeczność pomiędzy istotnymi dla rozstrzygnięcia sprawy ustaleniami Sądu, a rzeczywistą treścią zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wskutek błędnego przyjęcia, iż celowy i ekonomicznie uzasadniony koszt przywrócenia nieruchomości powódki do stanu sprzed szkody wynosi 89.064,98 zł, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności dowodu z opinii biegłego wynika, że celowy koszt przywrócenia nieruchomości powódki do stanu sprzed szkody wynosi 71.508,93 zł;

3.naruszenie prawa materialnego, tj. art. 826 § 1 k.c. przez jego błędne zastosowanie i dokonanie niewłaściwej wykładni poprzez przyjęcie, iż działania powódki po zdarzeniu 07.01.2016 r. polegające na wymianie płyt gipsowo-kartonowych z pominięciem zalanej wełny były normalnymi następstwami szkody, podczas gdy Sąd I instancji winien dojść do przekonania, że działania te zwiększały rozmiar powstałej szkody.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa również co do kwoty 17.556.05 zł wraz z odsetkami od tej kwoty oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za I i II instancję w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest w części zasadna.

Łącząca strony umowy ubezpieczenia nakładała na pozwanego ubezpieczyciela zapłatę określonego odszkodowania, które powstało wskutek przewidzianego w umowie zdarzenia losowego.

Należy wskazać, że szkoda to powstała wbrew woli poszkodowanego różnica pomiędzy obecnym jego stanem majątkowym, a tym stanem jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (uchwała Sądu Najwyższego z z 22.11.1963r., III PO 31/63). Szkoda to nic innego jak uszczerbek na mieniu. Przy czym górną granicą świadczenia ubezpieczyciela będzie, o ile nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c.), nawet jeśli szkoda będzie wyższa (por. wyr. Sądu Najwyższego z 20.07.1990 r., I CR 451/90).

Za trafne należy uznać stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym odszkodowanie należne powódce powinno obejmować również koszt wymiany warstwy izolacyjnej w postaci wełny mineralnej. Dowód z opinii biegłego przeprowadzony w toku postępowania przed Sądem I instancji wskazuje, że wełna mineralna utraciła swoje izolacyjne właściwości w wyniku zalania wodą, co było następstwem akcji pożarnej. Obecnie nie spełnia swojej funkcji w związku z czym prawidłowe przywrócenie uszkodzonego budynku do stanu poprzedniego powinno obejmować również wymianę tego elementu. W tym zakresie ocena powódki, która pozostawiła wełnę, dokonując naprawy pozostałych elementów dachu budynku pozostaje bez znaczenia dla oceny zakresu szkody. Dlatego za niezasadne należało uznać zarzuty skarżącego, który opierając się na tej decyzji powódki, twierdzi, że wełna mineralna nie była uszkodzona i w związku z tym nie powinna wchodzić w zakres szkody i tym samym powiększać wysokości odszkodowania.

Sąd Okręgowy podziela natomiast te zarzuty skarżącego, które odnoszą się do kosztów związanych z wymianą wełny mineralnej już po dokonaniu napraw przez powódkę. Dowód z opinii biegłego wskazuje, że działanie powódki, która dokonała naprawy dachu budynku pozostawiając zniszczoną w wyniku akcji pożarnej wełnę mineralną nie była zgodna z zasadami sztuki budowlanej. W związku z tym ponowny koszt wymiany płyt gipsowo-kartonowych oraz malowania nie powinien obciążać pozwanego, gdyż jest to działanie powiększające rozmiar szkody, a zatem przekraczający granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Z opinii biegłego wynika, że ponowny koszt malowania oraz wymiany płyt gipsowo-kartonowych to kwoty netto 1.214,72 zł i 2.238,56 zł. Łącznie 3.453,28 zł. Kwotę tę należało powiększyć o należny podatek vat w wysokości 8% (jak w opinii biegłego). W konsekwencji zasądzona przez Sąd Rejonowy tytułem odszkodowania kwota 54.273,61 zł została obniżona o sumę 3.729,54 zł, tj. do kwoty 50.544,07 zł. W konsekwencji uległa zmniejszeniu również kwota od której zostały zasądzone ustawowe odsetki za opóźnienie, tj. z kwoty 34.789,40 zł do kwoty 31.059,86 zł.

Stosownie do zmiany rozstrzygnięcia co do roszczenia głównego zmieniono również postanowienie o kosztach procesu za pierwszą instancję opierając je o art. 100 k.p.c. Powódka wygrała sprawę w 93,13% i poniosła koszty w wysokości 7.832 zł, natomiast pozwany poniósł koszty w wysokości 5.117 zł. Tym samym pozwany powinien zwrócić powódce kwotę 7.293,94 zł (7.832 x 93,13%), z kolei powódka powinna zwrócić pozwanemu kwotę 351,54 zł (5.117 zł x 6,87

%). Wzajemna kompensacja obu kwot prowadziła ostatecznie do zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 6.942,40 zł.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. uwzględniając, że pozwany wygrał sprawę w 21,24% i poniósł koszty procesu w wysokości 2.678 zł, na co składała się opłata od apelacji (878 zł) i koszt wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika (1.800 zł). Tym samym powódka powinna zwrócić pozwanemu tytułem kosztów kwotę 568,80 zł (2.678 zł x 21,24 %). Powódka poniosła natomiast łącznie tytułem kosztów procesu przed Sądem II instancji kwotę 1.800 zł, która stanowiła wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika. Tym samym pozwany powinien zwrócić powódce kwotę 1.417,68 zł (1.800 zł x 78,76%). Wzajemna kompensacja obu roszczeń prowadziła do zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 848,88 zł (1.417,68 zł – 568,80 zł), o czym orzeczono w punkcie III wyroku.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo